

[૬]

જન્મ
કૌશાભી
નગરીમોક્ષ
સમ્પેદ
શિખર

પદ્મમાં રહેનારી લક્ષ્મી તો ચંચળ અને નાશવંત છે,
જ્યારે પદ્મ-ચિહ્નવાળા ભગવાન પદ્મપ્રભ જિનના આશ્રયે
રહેનારી કેવલ્યલક્ષ્મી તો સ્થિર-શાશ્વત છે; એવી શાશ્વતલક્ષ્મીને
પામવા હે ભવ્યજીવો! તમે ભગવાન પદ્મપ્રભદેવનો આશ્રય કરો.

ઘાતકીખંડના પૂર્વ વિદેહમાં સીતાનદીના દક્ષિણકિનારે વત્સ દેશમાં સુંદર સુસીમા નગરી છે; ત્યાં તીર્થકરપ્રભુ સદા વિચરે છે, ને અનેક તીર્થકરોને તે ઉત્પન્ન કરનારી છે. આપણા ચરિત્રનાયક ભગવાન પદ્મપ્રભ-તીર્થકર પણ પૂર્વભવમાં તે સુસીમાનગરીના મહારાજા હતા. અપરાજિત તેમનું નામ; ખરેખર તેઓ અ-પરાજિત હતા કેમકે તેઓ ન તો બહારમાં કોઈ શત્રુવડે પરાજિત થતા કે ન અંતરમાં મોહ વડે પરાજિત થતા. મહાન આત્મપરાક્રમવડે મોહશત્રુને પણ તેઓ જીતી રહ્યા હતા. તે રાજા એવા સદાચારી ને સત્યનિષ્ઠ હતા કે તેમના પ્રતાપે, વરસાદ પણ ખેડૂતોની ઈચ્છા પ્રમાણે વરસતો હતો; માંગ્યા મેહ વરસતાં કદી દુષ્કાળ પડતી ન હતી; વર્ષની શરૂઆતમાં, મધ્યમાં ને અંતમાં ત્રણે મોસમના પાક બરાબર પાકતા હતા. દાનમાં તેમની ઉદારતાને કારણે, પ્રજામાં કોઈ દરિદ્ર મનુષ્ય જડતો ન હતો, બધાય વૈભવ-સંપન્ન હતા. વૈભવસંપન્ન હોવા છતાં રાજા કે પ્રજા કોઈ કુમાર્ગમાં ચાલતા ન હતા, કે કોઈને ખોટા વ્યસનો ન હતા. વૈભવની વૃદ્ધિ સાથે તેમને સદાચારની વૃદ્ધિ પણ થતી હતી. અનેક ભવોના ઉપાર્જેલા પુણ્યકર્મોના ફળને તેઓ ભોગવી રહ્યા હતા, છતાં તેમને એકલી કર્મફળચેતના ન હતી, સાથે કર્મવગરની જ્ઞાનચેતના પણ હતી—કે જે મોક્ષને સાધી રહી હતી, ને કર્મથી અલિપ્ત રહેતી હતી. તે જ્ઞાનચેતના અનંત ચૈતન્યવૈભવને જ પોતાનો સાચો વૈભવ સમજતી હતી ને તેમાંથી પ્રાપ્ત થતા અતીન્દ્રિય આનંદને ભોગવતી હતી. જ્ઞાનચેતનાવંત તે મહારાજા અપરાજિત સદાય વિચારતા હતા કે, ઈન્દ્રિયસુખો તો શરીર વડે ભોગવાય છે ને શરીર તો ક્ષણભંગુર છે. શરીરના વિયોગે ઈન્દ્રિયવિષયોનો પણ વિયોગ થઈ જાય છે.—તો એવા ઈન્દ્રિયસુખોના ભરોસે શું રહેવું? એ પ્રમાણે તેમનું ચિત્ત વિષયોથી સદા વિરક્ત રહેતું હતું, ને અતીન્દ્રિય આત્મસાધનામાં તત્પર રહેતું હતું.

મહારાજા અપરાજિત એકવાર વિશેષ વૈરાગ્યચિંતન કરતા હતા, બરાબર તે જ વખતે તેમની

નગરીમાં પિહિતાસ્રવ જિનરાજનું આગમન થયું. જેમણે આસ્રવોને સર્વથા પીલી નાખ્યા છે—એવા તે ભગવાન જિનેન્દ્રના ચરણકમળમાં જઈને અપરાજિત—મહારાજાએ સકલ સંસારનો સંગ છોડ્યો ને મુનિદીક્ષા અંગીકાર કરી...મુનિ થઈને તેઓ રત્નત્રયસહિત તીવ્ર આત્મસાધના કરવા લાગ્યા, તેમને દ્વદશાંગનું જ્ઞાન પ્રગટ્યું, એટલું જ નહિ, દર્શનવિશુદ્ધિ વગેરે ભાવના વડે તીર્થંકરપ્રકૃતિ પણ બંધાણી...નિશ્ચિત થઈ ગયું કે હવે એક ભવ પછી તેઓ તીર્થંકર થશે ને મોક્ષ પામશે.

મુનિરાજ—અપરાજિત ચતુર્વિધ આરાધનાપૂર્વક સલ્લેખના કરીને, ઉત્તમ શ્રૈવેયકમાં પ્રીતિંકર વિમાનમાં અહમિન્દ્ર તરીકે ઉપજ્યા. તે વિમાનની રમણિયતા અદ્ભુત તો હતી જ, તેમાં વળી એક ભાવિ તીર્થંકરનું આગમન થતાં તેની શોભા ઓર વધી ગઈ. તે વિમાનમાં બધાય મોક્ષગામી જીવો જ વસતા હતા, કોઈ એક ભવે મોક્ષ જનારા હતા તો કોઈ વધુમાં વધુ બે મનુષ્યભવ કરીને મોક્ષ જનારા હતા; ને તેમાંય ઘણાય એકાવતારી જીવો તો ભાવિતીર્થંકર હતા..જેઓ અહીંથી સીધા તીર્થંકરપણે અવતરવાના હતા. આવી સુંદર ધર્મમય દેવનગરીમાં આપણા ચરિત્રનાયક પદ્મપ્રભ—તીર્થંકરના આત્મા અસંખ્યવર્ષો સુધી રહ્યા; એકત્રીસ સાગર તેમનું આયુષ્ય હતું. તેઓ ૪૬૫ દિવસે એકવાર શ્વાસ લેતા હતા, આહાર તો કાંઈ કરતા જ ન હતા, કેમકે તીવ્ર પુણ્યોદયને લીધે તેમને ભૂખ કે તરસની કોઈ વેદના જ ન હતી; માત્ર માનસિક અમૃતના આહારથી જ તેઓ તૃપ્ત થઈ જતાં. તેમના અવધિજ્ઞાનનો ને વિક્રિયાનો વિસ્તાર સાતમી નરક સુધી હતો. આવા દિવ્ય દેવલોકમાં જ્યારે છ માસ આયુ બાકી રહ્યું ને મધ્યલોકમાં તીર્થંકરપણે અવતરવાની તૈયારી થઈ ત્યારે, તેઓ જ્યાં અવતરવાના હતા તે નગરીમાં રત્નોની વૃષ્ટિ થવા લાગી...કઈ હતી તે ધન્ય નગરી!! ચાલો, તે જોવા જઈએ...

કૌશામ્બી નગરીમાં તીર્થંકર અવતાર

આ છે આપણા ભરતક્ષેત્રની કૌશામ્બી નગરી, જ્યાં મહાવીર—મુનિરાજ પધાર્યા હતા ને રાજકુમારી ચંદનાએ તેમને આહારદાન દીધું હતું. તે કૌશામ્બીનગરીમાં અસંખ્ય વર્ષો પહેલાં, ઈક્વાકુવંશી ધરણ—મહારાજા રાજ્ય કરતા હતા, તેની મહારાણી સુસીમાદેવી; તેઓ રૂપ—ગુણમાં તો મહાન હતા, તે ઉપરાંત એક તીર્થંકરની માતા થવાનું મહાન સૌભાગ્ય તેમને પ્રાપ્ત થયું. ભગવાન પદ્મપ્રભનો જીવ અહમિન્દ્ર—પર્યાય છોડીને પોષવદ છઠ્ઠે તેમના ઉદરમાં અવતર્યો...રત્નકુંજ ધારિણી માતાએ તેમના ગર્ભાગમનસૂચક ૧૬ મંગલ સ્વપ્નો જોયા...એકસાથે આવા ૧૬ મંગલ સ્વપ્નો માત્ર તીર્થંકરની માતા જ જુએ છે. ત્યારબાદ સવાનવ માસ બાદ કારતક સુદ તેરસના શુભદિને માતા સુસીમાદેવીએ જગપૂજ્ય તીર્થંકરને પુત્ર તરીકે અવતાર આપ્યો ને પોતે જગપૂજ્ય માતા બન્યા. ઈન્દ્ર—ઈન્દ્રાણીએ ઠાઠમાઠ સહિત આવીને પ્રભુના જન્મનો મોટો ઉત્સવ કર્યો, તેમની સન્મુખ આનંદથી નૃત્ય કર્યું. અને સાથે સાથે પ્રભુના માતા—પિતાનું પણ સન્માન કર્યું...તથા બાલતીર્થંકરને 'પદ્મપ્રભ' નામથી સંબોધીને સ્તુતિ કરી. પાંચમા સુમતિનાથ તીર્થંકરના મોક્ષાગમન બાદ નેવું હજાર-કરોડ સાગરોપમના અંતરે છઠ્ઠા પદ્મપ્રભ તીર્થંકર થયા. (આ અંતર દરેક ઠેકાણે બંને તીર્થંકરના મોક્ષાગમન વચ્ચેનું સમજવું.) તેમનું આયુ ૩૦ લાખ પૂર્વ હતું. તેમનું ચરણ ચિહ્ન 'કમળ' હતું.

પુત્રજન્મ તો કૌશામ્બીના રાજમહેલમાં થયો પરંતુ તેનો હર્ષ ત્રણલોકમાં છવાયો. બાલતીર્થંકરની સેવામાં રહેલી દિગ્કુમારી દેવીઓ, પ્રભુ સાથે ચર્ચા—વિનોદ પણ કરતી, અને બાલપ્રભુના મધુર વચનમાં નીકળતાં તત્ત્વજ્ઞાન વડે આત્મજ્ઞાન પણ પ્રાપ્ત કરી લેતી. માતા—સુસીમા તો બાલક—પદ્મકુમારની

ચેષ્ટા દેખીદેખીને અનેરી તૃપ્તિ અનુભવતા. અહા, એક નાનકડા તીર્થકર. જેના ખોળામાં આળોટતા હોય-તેમના પરમ હર્ષ અને તૃપ્તિની શી વાત! માતા કહેતી : બેટા, તું ભલે જગતનો નાથ, પણ મારો તો લાડીલો પુત્ર! તારા માથે હાથ મૂકીને તને આશીર્વાદ દેવાનો મારો હક્ક છે! બેટા! તું નાનો છે પણ તારી ચેષ્ટા સ્વાનુભૂતિથી ભરેલી મહા ગંભીર છે! દેવીઓ કહેતી-અહો માતા! તમે તો મોક્ષગામી-તીર્થકરની માતા...તમે પણ જરૂર મોક્ષગામી છો-આમ બાલક પદ્મપ્રભ સૌને આનંદ પમાડતા વૃદ્ધિગત થઈ રહ્યા હતા. પ્રભુ! દરશન તારા રે...જગતનું મંગલ કરનારા.'

કુમાર પદ્મપ્રભ યુવાન થયા...કામદેવ કરતાંય તેમનું રૂપ સુંદર હતું, તેથી કામદેવ પોતાનું શરીર છોડીને તેમના શરીરમાં આવીને રહ્યો. સંસારમાં તો સામાન્યપણે સ્ત્રી હોય તે પુરુષનું રૂપ જોવા ઈચ્છે, ને પુરુષ હોય તે સ્ત્રીનું રૂપ જોવા ઈચ્છે, પરંતુ કુમાર પદ્મપ્રભનું રૂપ એવું અદ્ભુત હતું કે સ્ત્રીઓ તેમજ પુરુષો સૌ તેને

જોવા ઈચ્છતા...ને દેખીને તૃપ્તિ અનુભવતા. જેમને સંસારમાં ક્યાંય સંતોષ ન મળ્યો હોય એવા જીવો પણ બાલતીર્થકરના દર્શનથી પરમ સંતોષ અનુભવતા. સંસારના બધા પુણ્યો તે પ્રભુને પ્રાપ્ત હતા. તેઓ યુવરાજ થતાં, ઈચ્છા વગર જ વંશપરંપરાથી તેમને કૌશામ્બીનું મહાન રાજ્ય પ્રાપ્ત થયું. સાડાસાત લાખપૂર્વની વયે કુમાર પદ્મપ્રભનો રાજ્યાભિષેક થયો ત્યારે સમસ્ત પ્રજાજનોને એવી હર્ષ થયો-કે જાણે પોતાને જ રાજ્ય મળ્યું હોય! તેમના રાજ્યમાં ધન તેમજ ધર્મ બંનેની વૃદ્ધિ થતી હતી. કોઈ નવો દાતા નગરીમાં આવીને પૂછે કે ક્યા મનુષ્યને શેની ઈચ્છા છે? તો બધા લોકો જવાબ દેતા કે અહીં કોઈને, કોઈપણ પદાર્થની ઈચ્છા નથી. હા, ઈચ્છા એક જ છે-મોક્ષને સાધવાની!-પણ તે મોક્ષ કાંઈ દાનમાં થોડો જ મળે! એ તો 'સ્વયંભૂ' અંદર-આત્મામાંથી જ પ્રગટે છે...બીજા પાસે તે માગવાનો નથી હોતો!

મહારાજા પદ્મપ્રભના રાજ્યમાં પ્રજામાં એકદમ જાગૃતિ આવી ગઈ. ગૃહસ્થમાં રહેલા તે 'તીર્થકર-દ્રવ્યના' દર્શનથી પણ ભવ્યજીવોમાં અનેરી ધર્મજાગૃતિ આવતી હતી; કૌશામ્બી નગરી એક તીર્થરૂપ હતી, કેમકે સાક્ષાત્ તીર્થરૂપ આત્મા ત્યાં બિરાજતો હતો; રોજ રોજ દેશ-પરદેશથી કેટલાય મુમુક્ષુજીવો ત્યાં એ જીવંત-તીર્થના દરશન કરવા આવતા...ને પ્રભુદર્શન કરીને મહાન તીર્થયાત્રાનો આનંદ પામતા.

ભગવાન પદ્મપ્રભ વૈરાગ્ય અને દીક્ષા

એ પ્રમાણે સુખ-ભોગપૂર્વક રાજ્ય કરતાં ઘણો કાળ વીત્યો; જ્યારે એક લાખ પૂર્વ જેટલું આયુ બાકી રહ્યું ત્યારે એક વૈરાગ્ય-પ્રેરક બનાવ બન્યો :-

પદ્મપ્રભ-મહારાજા એક વાર રાજમહેલમાં બેઠા હતા...રાજમહેલના આંગણમાં એક ભવ્ય-ઊંચો ને અતિસુંદર હાથી હતો...હજારો હાથીમાં તે પટ્ટહસ્તી હતો, મહારાજા તેના પર સવારી કરતા, ને તેમને તે ખૂબ પ્રિય હતો...એકાએક તે હાથીને કંઈક થઈ ગયું...તેનું શરીર શિથિલ થઈ ગયું, તેણે ખાવા-પીવાનું છોડી દીધું...આંખ બંધ કરીને પડ્યો રહ્યો ને તેનાં પ્રાણ ઊડી ગયા. અચાનક હાથીનું મૃત્યુ થતાં મહારાજા વિસ્મય પામ્યા, જીવનની ક્ષણભંગુરતા દેખીને તેઓ વૈરાગ્યચિંતનમાં ઊતરી ગયા; અવધિજ્ઞાનથી તેમણે હાથીના પૂર્વભવ જાણ્યા, તેમ જ પોતાનાં પૂર્વભવોનું જાતિસ્મરણ જ્ઞાન થયું. તરત જ તેમનું ચિત્ત સંસારથી વિરક્ત થયું. મહાપુરુષોને કોઈ નાનો પ્રસંગ પણ મહા વૈરાગ્યનું નિમિત્ત બની જાય છે. મહારાજા પદ્મપ્રભ તત્ત્વજ્ઞાની તો હતા જ, સુખમય આત્માનું સ્વરૂપ, તેમજ દુઃખમય સંસારનું સ્વરૂપ તેઓ જાણતા હતા, તેથી-

અશુચીપણું વિપરીતતા એ આસ્રવોનાં જાણીને,
વળી જાણીને દુઃખકારણો, એથી નિવર્તન પ્રભુ કરે.

ભેદજ્ઞાની પ્રભુ સંસારથી વિરક્ત થઈને વિચારવા લાગ્યા : અરે, આ સંસારમાં ઈન્દ્રિયવિષયરૂપ એવો કોઈ પદાર્થ નથી કે જેને મેં પૂર્વે દેખ્યો ન હોય...જેને હું સ્પર્શ્યો ન હોઉં...જેને સૂંધ્યો ન હોય, જે સાંભળ્યો ન હોય ને જે ખાધો ન હોય! બધા ઈન્દ્રિયવિષયોને જીવ અનંતવાર પૂર્વે ભોગવી ચૂક્યો છે...એટલે ભોગવેલા-એકા પદાર્થોને જ તે ફરીફરી ભોગવી રહ્યો છે...અરેરે, ઈચ્છાના દરિયામાં પડેલા આ જીવનો ઉદ્ધાર કેમ થાય?—જ્યારે રત્નત્રય નૌકામાં બેસીને તે કેવળજ્ઞાન પ્રાપ્ત કરે અને તેના ઉપયોગમાં વિશ્વના સમસ્ત પદાર્થોનું એકસાથે ગ્રહણ થાય—ત્યારે જ તેની ઈચ્છાઓ શાંત થાય...ને ત્યારે જ તે, દુષિત ઈન્દ્રિય-વિષયોથી છૂટીને પૂર્ણ વીતરાગસુખને પામે. માટે મારે હવે શીઘ્ર કેવળજ્ઞાન ઉદય કર્તવ્ય છે.

વૈરાગીપ્રભુ વિચારે છે—આ શરીર તો રોગ અને મરણનું ઘર છે; જીવ નજરે દેખે છે કે રોગરૂપી સર્પ વડે ઈષ્ટજનો મરણ પામે છે. છતાં તે અવિનાશી આત્મા, વિનાશિક શરીરમાં કેમ મોહ કરી રહ્યો છે ! તે એક આશ્ચર્ય છે. શું આજસુધી કોઈ જીવે શરીરની સાથે સદાય સહવાસ કર્યો છે ?—નહીં. તો પછી શરીરનો મોહ તોડીને અશરીરી સિદ્ધપદમાં શાશ્વત વાસ કરવો તે જ કર્તવ્ય છે.

જે હિંસાદિ પાપોમાં ધર્મ માને છે, ને પાપના હેતુરૂપ એવા ઈન્દ્રિયવિષયોમાં જે સુખ માને છે,—એવા વિપરીતદર્શી મૂર્ખ જીવોને જ આ સંસાર રુચિકર લાગે છે; સુદૃષ્ટિવંત બુદ્ધિમાન જીવો તો તેને અસાર જાણીને ચૈતન્યસુખને જ સાધે છે. જે કાર્યથી (જે શુદ્ધ ભાવોથી) પાપ અને પુણ્ય બંને પ્રકારના કર્મ—લપેડાનો નાશ થાય તેને જ ધર્માત્મા જીવો સદાય ઉપાસે છે.

—આ રીતે ભવરૂપ સંસાર, શરીર અને વિષયભોગો (ભવ—તન—ભોગ) એ ત્રણેને અનિત્ય અશરણ—સારહીન ચિંતવીને પ્રભુ તેનાથી સર્વથા વિરક્ત થયા ને જિનદીક્ષા માટે તત્પર થયા. એ જ વખતે લૌકાંતિકદેવોએ આવીને સ્તુતિપૂર્વક પ્રભુના વૈરાગ્યનું અનુમોદન કર્યું.—

ભવ—ભોગ—તન વૈરાગ્ય ધાર નિહાર શિવ તપ તપત હૈ,
તિહું જગતનાથ અરાધ સાધુ સુ પૂજનીક ગુણ જપત હૈ.

ઈન્દ્રાદિ દેવો પણ પ્રભુના દીક્ષા—કલ્યાણકનો ઉત્સવ કરવા આવી પહોંચ્યા. સંસારથી નિવૃત્ત થયેલા પ્રભુ 'નિવૃત્તિ' નામની દેવપાલખીમાં સવારે થઈને 'મનોહર' દીક્ષાવનમાં સીધાવ્યા. જે તિથિએ જન્મ થયો હતો, દીક્ષા પણ તે જ તિથિએ (કારતક સુદ તેરસે) લીધી. દીક્ષા લઈને તરત પ્રભુ આત્મધ્યાનમાં લીન થયા.

‘પરિવર્જી છું હું મમત્વ, નિર્મમભાવમાં સ્થિત હું રહું;
અવલંબું છું મુજ આત્મને, અવશેષ સર્વ હું પરિહરું.’

પ્રભુનો વૈરાગ્ય દેખીને ભવ્યજીવો મુગ્ધ બન્યા ને ઘણાય જીવોએ પ્રભુની સાથે મહાવ્રત કે અણુવ્રત ધારણ કર્યા. વનના તિર્થચો પણ પ્રભુની શાંત—વીતરાગ મુદ્રા નીરખીને મુગ્ધ બન્યા; સિંહ અને સસલાં, સર્પ અને મોર બધા પ્રાણીઓ શાંતિથી એકચિત્તે પ્રભુ શરણમાં બેસીને આત્મહિત કરવા લાગ્યા.

મુનિઓમાં શ્રેષ્ઠ એવા પદ્મપ્રભ સ્વામીને તરત જ મનઃપર્યયજ્ઞાન તેમજ અનેક લબ્ધિઓ પ્રગટી; શુદ્ધ રત્નત્રયધારી તે તીર્થકર—મુનિરાજને પહેલું આહારદાન વર્ધમાન નગરીના સોમદત્ત રાજાએ દીધું ને તે ઉત્તમદાનના પ્રભાવે પંચાશ્ચર્યરૂપ મહાન સન્માન પ્રાપ્ત કર્યું. ભગવાનને મુનિદશામાં જો કે શુભ આસવરૂપ—પુણ્યસંચય થતો હતો; પરંતુ ઉત્તમ ગુપ્તિ—સમિતિ—ક્ષમાદિ ધર્મ—વૈરાગ્યચિંતન—પરિષહજય તથા આત્મધ્યાન વગેરે તપ—તેના વડે તેમને ઘણા વિશેષ કર્મોની નિર્જરા થતી હતી,—કર્મોની જાવક ઘણી વધુ હતી ને આવક અત્યંત અલ્પ હતી.... તેથી તેઓ અતિ ઝડપથી મોક્ષને સાધી રહ્યા હતા.

આવી ઉગ્ર આત્મસાધના સહિત તેઓ મુનિદશામાં છવ્વરથપણે માત્ર છ મહિના રહ્યા; છ માસ પછી ક્ષપકશ્રેણી વડે ચારે ઘાતીકર્મોનો સર્વથા ક્ષય કરીને, ચૈત્ર સુદ પૂર્ણિમાને દિવસે પ્રભુ પૂર્ણ જ્ઞાન પ્રગટાવીને સર્વજ્ઞ પરમાત્મા થયા.... અરિહંત થયા, તીર્થકર થયા. ઈન્દ્રોએ અને નરેન્દ્રોએ પ્રભુના કેવળજ્ઞાનની પૂજા કરી. પ્રભુના સમવસરણમાં ચામરસેન આદિ ૧૧૦ (એકસોદસ) ગણધરો હતા; એક સાથે બાર હજાર સર્વજ્ઞ—પરમાત્માનો મંગળ મેળો ત્યાં હતો. લાખો મુનિ—અર્જિકાઓ

તેમજ લાખો શ્રાવક-શ્રાવિકાઓ ત્યાં મોક્ષને સાધી રહ્યા હતા. અરે, લાખોની સંખ્યામાં તિર્યચ જીવો પણ ત્યાં ધર્મસાધના વડે જીવનને ધન્ય બનાવીને મોક્ષમાર્ગમાં ચાલી રહ્યા હતા. એ રીતે તીર્થંકર પદ્મપ્રભ ભગવાને ધર્મોપદેશ વડે ઘણાય ભવ્યજીવોને મોક્ષમાર્ગમાં લગાવ્યા. કરોડો-અબજો વર્ષો સુધી ભરતક્ષેત્રમાં મંગલ વિહાર કરીને સર્વત્ર ધર્મચક્ર-પ્રવર્તન કર્યું. અંતે સમ્મેદ શિખરની મોહન ટૂંક પર પધારીને, મોહ વગરના તે ભગવાન માહ વદ યોથના રોજ સર્વ કર્મોથી મુક્ત થઈને સિદ્ધપદને પામ્યા ને તત્ક્ષણે જ લોકાગ્રે બિરાજ્યા.

નિર્વાણ છે તે સિદ્ધ છે, ને સિદ્ધ તે નિર્વાણ છે;
સૌ કર્મથી પ્રવિમુક્ત આત્મા, લોકઅગ્રે જાય છે.

પદ્મપ્રભ જિનરાજકી મોહનકૂટ હૈ જેહ,
મન-વચ-તન કર પૂજહું શિખરસમ્મેદ યજેહ.

પ્રભુના મોક્ષકલ્યાણક દ્વારા ઈન્દ્રોએ પણ તે સિદ્ધપદનું બહુમાન કર્યું...અને આવું પરમપદ અમનેય પ્રાપ્ત હો-એવી ભાવના ભાવી. જિનમાર્ગની ઉપાસના એ જ પરમપદની પ્રાપ્તિનો ઉપાય છે-એમ સમજીને હે ભવ્યજીવો ! તમે પરમભક્તિપૂર્વક જિનમાર્ગની ઉપાસના કરો.

[છઠા પદ્મપ્રભ-તીર્થંકરનું મંગલ જીવનચરિત્ર અહીં પૂર્ણ થયું.]

* *

(છઠા અને સાતમા તીર્થંકરો વચ્ચે કોઈ શલાકાપુરુષ થયા નથી.)

* *

મારી મમ્મી મને રોજ
સરસ વાર્તા સંભળાવે છે.
ભગવાનની વાર્તા
સાંભળવાની
મને મજા આવે છે;
ને મને ય ભગવાન જેવા
થવાનું મન થાય છે.